

שיחת השבוע

יש חדש

ויהי אור בכל הארץ

צעירי חב"ד יפעלו להביא את אור החנוכה להמוני בית ישראל. חנוכיות ענק יוצבו במרכזי הערים, ובכבישי הארץ ינועו אלפי כלי רכב נושאי חנוכיות, שיתרמו ל'פרסומי ניסא'. כוחות הביטחון, חולים, קשישים וכדומה יזכו לביקור מאיר ומשמח. מיזם 'חנוכה ביחד' מגיש תכנית לכל המשפחה, ובמסגרתה מודלקות חנוכיות במבואות אלפי בניינים בארץ.

מיזם 'האור ינצח'

מטה צעירי חב"ד למען נפגעי הטרור מארגן סדרת אירועים של הדלקת נרות פומבית עם בתי חב"ד ברחבי הארץ, בסיסמה 'האור ינצח'. ההדלקות נערכות בסימן הזדהות עם המשפחות השכולות, הפצועים ונפגעי הטרור.

העולם יאיר

ברחבי העולם שלוחי חב"ד יקיימו בימי החנוכה פעילות נרחבת להבאת אור החנוכה לציבור הרחב. בערים הגדולות – וושינגטון, ניו יורק, מוסקווא, לונדון, מלבורן, פריס ועוד – יתקבצו אלפים סביב חנוכיות ענק ויחגגו את החג. בעונה זו של השנה, שבה ערי העולם מלאות בסממני החגים הנוצריים, בולט מפגן הזהות היהודית, המתבטא באור החנוכה.

לבוא על חשבון הזהות היהודית. העם היהודי הוא 'עם לבדד ישכון', והוא מתקיים כשהוא שומר על ייחודו דווקא ואינו נטמע בין העמים.

במציאות הזאת אנחנו רואים יהודים שמחליטים לוותר על חלקים מן היהדות, למען ההשתלבות בזרם הכללי, ומולם עומדים מי שמתעקשים לשמור על אמונתם ודתם, ולא להיטמע בתוך התרבויות הזרות.

לפני יותר מאלפיים ומאתיים שנה זה היה הוויכוח בין המתיוונים לאותם יהודים שנשארו נאמנים לתורת אבותיהם. בדורות שלאחר מכן התנהל אותו ויכוח ממש בתוך העם היהודי, ורק שמות המחנות השתנו.

האור היהודי הנצח. חנוכה בעזה במלחמת התקומה (אליסף יהודה, שאטרסטוק)

ניצחון שהוליד חג

כדאי לתת את הדעת לעוד דבר מעניין בהקבלה בין הימים ההם לימינו אלה: רובו של העם נשאר נאמן בעיקרו ליהדות. היו הבדלים במידת הדתיות והדבקות בתורה ובמצוותיה, אבל הקשר השורשי והפנימי אל היהדות נשמר ולא אבד. ההתייונות סחפה בעיקר שכבה מסוימת, זו שעמדה בקשרי מסחר ותרבות עם עמי הסביבה; אבל רוב העם נשאר נאמן לדתו, והדבר הזה בא לידי ביטוי בשעת המבחן.

כשאנו מדליקים את נרות החנוכה, אנו מבטאים בזה את ניצחונם של החשמונאים ואת צדקתם של היהודים שדבקו באמונת אבותיהם. המתיוונים טענו שאם היהודים לא יאמצו את התרבות היוונית לא יהיה להם סיכוי לשרוד בעולם המודרני; אך עינינו רואות מי שרד ומי אבד ונעלם.

בטוחים אנו שאור היהדות ונרות האמונה ינצחו גם בימינו, אלא שהפעם תפילתנו ותקוותנו היא כי המערכה תסתיים בהדלקת המנורה בבית המקדש השלישי ובגאולה השלמה עלידי משיח בן־דוד בקרוב ממש.

רוב העם נשאר נאמן למורשתו

המתיוונים טענו שאם היהודים לא יאמצו את התרבות היוונית לא יוכלו לשרוד בעולם המודרני; אך עינינו רואות מי שרד ומי אבד ונעלם

הסיפור האמיתי של חנוכה מתחיל הרבה לפני גזירות אנטיוכוס ורדיפת הדת שנוהלו בהוראתו. את הסיפור יש להתחיל בעלייתה של יוון ופריחת התרבות ההלניסטית. זו הייתה תרבות הפתוחה לכול, ומי שאימץ אותה ודיבר בשפתה – נתקבל באהדה בתוכה. זה היה למעשה כרטיס הכניסה לעולם המודרני של אותם ימים.

כאן התחיל המבחן המלווה את העם היהודי במרוצת הדורות: כיצד לשמור על הייחוד היהודי

לצד ההשתלבות בחיי החברה והמסחר של העולם הגדול? איך מצליחים לדבוק בחוקי התורה והמצוות ובמסורת עם ישראל, בסביבה שבה שולטות נורמות אחרות? באיזו מידה יכול יהודי להיות אדם מודרני, המעורה בנעשה בעולם הרחב, ובה בשעה להישאר נאמן לדתו ולמורשת אבותיו?

אותן דילמות

אלה שאלות שיהודים רבים בימינו, בעיקר מי שבאים בקשרי עסקים וחברה עם העולם הרחב, מתלבטים בהן: האם להשתתף בסעודה חגיגית שאולי איננה על טהרת הכשרות? האם לסגור ביום השבת ביתן תצוגה בתערוכה יוקרתית? האם להופיע חבוש כיפה ולמשוך תשומת לב 'מיותרת'? האם להפסיק פגישה חשובה לצורך תפילת מנחה וערבית?

יהיו שיאמרו: אי־אפשר להתעלם מהעולם הגדול. אנחנו חיים בעולם מודרני. אם לא נתקדם ונשתלב במרחב, סופנו להישאר מבודדים ממשפחת העמים. כנגד זה זועקת המורשת היהודית: הקדמה והמודרניזציה אינן יכולות

חוגגים חנוכה עם חב"ד ישראל לאירועי חנוכה כנסו:

זמני השבוע

ירושלים	תל־אביב	חיפה	באר־שבע	אילת	ניו־יורק
16:01	16:16	16:04	16:19	16:22	16:11
17:16	17:17	17:15	17:19	17:21	17:14

שבת ישראל, קדם והזמנים

להרגיש טעם יהודי KEDEM

PRODUCT OF USA

המוליד: ליל שבת, 2 בלילה, 22 דקות ו־10 חלקים
ראש חודש טבת: ביום השבת־קודש וביום ראשון

שולחן שבת

מעובד על־פי שיחותיו של הרבי מליובאוויטש

עריכת: לוי שייקביץ

הבכי שהרגיע את יעקב

פרשתנו מתארת את רגעי השפל של יוסף הצדיק – השלכתו לבור בידי אחיו ועד מכירתו לפוטיפר שר הטבחים. יוסף מוגלה מבית אביו, ונמכר לעבד במצרים. אך בהמשך הוא עולה לגדולה ומתמנה למשנה למלך, עד שבלעדיו "לא ירים אִישׁ אֶת יָדוֹ וְאֶת רִגְלוֹ בְּכָל אֶרֶץ מִצְרָיִם" (בראשית מא, מד).

כשנולד לו בנריכורו הוא קורא לו מנשה, על שם "כִּי נִשְׁנִי אֱלֹקִים אֶת כָּל עַמְלִי וְאֶת כָּל בֵּית אָבִי" (שם מא, נא). ואולם שכחת העבר הייתה רק על הרבדים החיצוניים של חייו הקודמים בבית אביו. את הפנימיות לא שכח; ולא הסתפק בתזכורת

מן המעיין

טירת ההיכל

"שכשנכנסו יוונים להיכל טימאז כל השמנים שבהיכל" (שבת כא, ב). ה'היכל' בעבודת ה' הוא כוח הבנינה, וכדי שהבנינה תהיה כראוי, עליה לקבל את השפעת מנקות החוכמה, שבה יש הרגשה של ביטול. ואולם היוונים טימאז כל השמנים, בשאיפה שהשכל יהיה מנותק מנקות הביטול. תיקון העניין נעשה על־ידי "פך אחד של שמן שהיה מונח בחותמו של כוהן גדול", שהיא נקודת האמונה, שבה אין היוונים יכולים לגעת.

(תורה אור)

בסיס של אמונה

"לשנה אחרת קבעום ועשאוים ימים טובים בהלל והודאה" (שבת כא, ב). למה לא קבעו את חנוכה מייד בשנה הראשונה? מפני שבשנה הראשונה ראו בעיניים את הנס ולא רצו לקבוע את החג על חוש הראייה דווקא. המתנו עד לשנה האחרת, שהיו מי שגדלו בינתיים ולא ראו בעיניהם את הניסים, אלא שמעו עליהם והאמינו בהם, ואז דווקא – קבעום ועשאוים יום טוב, כדי שיהיו להם בסיס ותוקף של אמונה.

(שארית מנחם)

מידה כנגד מידה

"מצווה להניחה על פתח ביתו מבחוץ" (שבת כא, ב). היוונים פרצו פרצות בבית המקדש וטימאז את כל השמנים שבתוך ההיכל, ורצו לעשות מרשות היחיד רשות הרבים. מידה כנגד

סמלית, בדמות 'טקס זיכרון' למקום שממנו בא, אלא במצרים ייסד ישיבה, ושלח לשם את ילדיו – אפרים ומנשה – שילמדו ויתפללו ויגדלו כמו שהיו מתחנכים אצל יעקב אביו.

האומנם הוא חי?

ואכן, יעקב אבינו יורד למצרים ורואה את יוסף ואומר: "אֲמוֹתָה הִפְעֵם אֲחֵרִי רְאוֹתִי אֶת פְּנֵיךְ, כִּי עוֹדְךָ חַי" (שם מו, ל). ולכאורה הלוא עוד בהיותו בארץ ישראל התבשר יעקב ש"עוד יוסף חַי" (שם מו, כו), ומה התחדש אצלו בראותו את יוסף במצרים, שלכן אמר "אמונתה הפעם"?

אלא שבתחילה שמע יעקב שיוסף הוא 'משנה למלך', המנהל 'עסק' של מיליארדים ויושב בבניין של כמה קומות... ואולם עדיין אין הוא יודע אם אכן יוסף 'חי' כמוהו או שמצרים חלילה השפיעה עליו.

ירידה כדי להחיות

לאחר שפגש פנים אל פנים את ה'משנה למלך', באופן ש"יָפַל עַל צְנָאָרָיו וַיִּבְךְ" (שם מו, כט); וכפי שנאמר בזוהר שזה היה בכי על החורבן העתידי של בית המקדש, היינו, שה'משנה למלך' אכפת לו לא רק מענייני ארץ מצרים, אלא גם ממה שיהיה עתידו של בית המקדש בעוד כמה מאות

חנוכה

מידה עשה הקב"ה, שתתגלה הקדושה גם בתוך רשות הרבים – שנוכל לפרוץ את חומת הברזל של הסטרא אחרא המפסקת בינינו לבין אבינו שבשמיים.

(חידושי הרי"ם)

זהירות משמן טמא

בזכות נס פך השמן יכלו להדליק את המנורה בשמן טהור. ולכאורה מה בכך שהשמן נטמא, והלוא השמן לא נועד לאכילת אדם ואף לא לאכילת מזבח, אלא להדלקת המנורה? אלא שמזה למדים שאפילו כשלא מובן לנו ה'למה' וה'מדוע' שבדבר, הרי בכל הקשור לתורה ולמצוותיה, המסומלות בנרות חנוכה, דרושות טהרה וקדושה מוחלטות, ויש להיזהר מערבוב שמץ של דבר טמא וזר לרוח התורה.

(הרבי מליובאוויטש)

הצלת הרוח

מה טעם קבעו 'משתה ושמחה' לזכר נס פורים, ואילו לזכר נס חנוכה – 'להודות ולהלל'? אלא גזירת המן הרשע הייתה "להשמיד להרוג ולאבד את כל היהודים", השמדה גופנית, ולכן ראו בנס סימן של הצלת גוף ישראל, וקבעו ימי משתה ושמחה לגוף. בימי החשמונאים הגזירה הייתה על תורת ישראל ועל האמונה באלוקי ישראל, "להעבירם מחוקי רצונך". ראו אפוא בנס הצלת רוח ישראל ותורת ישראל, ולכן קבעו 'להודות ולהלל'.

(רבי לוייצחק מברדיצ'ב)

שנים, וזה נוגע לו עד כדי בכי – איראז היה יעקב יכול לומר באנחת רווחה "אמונתה הפעם כי עודך חי".

ואז מתגלה שירידת יוסף למצרים אינה עניין של גלות, אלא הדבר נועד "להחיות עם רב", ולא רק בגשמיות, לספק מזון ליעקב ובניו בשנות הרעב, אלא גם "להורות לפניו", "לתקן לו בית תלמוד שמשם תצא הוראה", כמו בהיותם בארץ ישראל.

צעקת הנשמה

נשמת כל אדם מישראל יורדת מתחת כיסא הכבוד ל'בירא עמיקתא' – בור עמוק – לשכון בגוף גשמי ובנפש בהמית, ואחרי־כך נשלחת לגלות בתוך גלות, כאשר היהודי יוצא מבין כותלי הישיבה אל עולם המעשה והחולין. צועקת הנשמה: מה רוצים ממני?! רצוני ללמוד תורה ולקיים מצוות!

ואכן, הצעקה נשמעת על־ידי הגוף, עד שנהיה מזה "להחיות עם רב". כל עוד בפנימיותו היהודי 'חי' עם בית המקדש, ועד שגופו מזיל דמעות על מה שעתיד לקרות לבית המקדש בעוד כך וכך שנים – סימן שהירידה למצרים היא בעצם עלייה.

(תורת מנחם, כרך מב, עמ' 21)

אמרת השבוע

דבר פשוט

בעיר בריסק התגוררו כמה מחסידיו ה'סוד העבודה' מסלונים, ומכיוון שבימי החנוכה היה רבם רגיל לשהות בעיר קוברין הסמוכה, היו נוסעים אליו לימי החנוכה.

אחד מאותם חסידים היה השוחט ובודק בבריסק, שרב העיר, הגאון רבי יוסף־דב בעל 'בית הלוי', לא היה אוכל אלא משחיטתו. מכיוון שהיה נוסע מהעיר לכל ימי החנוכה, לא היה לרב בשר לאכול בכל הימים האלה (בהעדר מקררים באותם ימים), ואף בשבת חנוכה אכל מאכלי חלב בלבד.

כשחזר השוחט אמר לו ה'בית הלוי' בחיור: חיפשתי היטב בכל ספרי הפוסקים והמנהגים, ובשום מקום לא מצאתי שצריך לאכול בשבת חנוכה מאכלי חלב דווקא... וגם לא מצאתי שמי מהפוסקים ירמוז שיש להדליק נרות חנוכה בקוברין דווקא...

הגיב השוחט: וכי דבר פשוט כזה צריך להיכתב בשולחן ערוך?!...

לב של חב"ד

ליווי אישי והדרכה למבקרים באוהל הרבי ובמרכז חב"ד העולמי 770 בני יורק

ברוכים הבאים

לפרטים והרשמה כנסו לאתר חב"ד ישראל

לוח יומי ללימוד הרמב"ם כתקנת הרבי מליובאוויטש כ"ג כ"ט כסלו	ש"ק ה'ל שניות פרק א' א' פרק ה' ב' פרק ז' ג' פרק י' ד' פרק י"ב ה' פרק י"ד ו' פרק י"ז	ש"ק ה'ל שניות פרק א' א' פרק ה' ב' פרק ז' ג' פרק י' ד' פרק י"ב ה' פרק י"ד ו' פרק י"ז	פרק אחד ליום ש"ק ה'ל שניות פרק א' א' פרק ה' ב' פרק ז' ג' פרק י' ד' פרק י"ב ה' פרק י"ד ו' פרק י"ז
--	---	---	--

להאזנה לשיעורים היומיים הכנסו לאתר: **האזינו.נט**

JEWISH ROCK STAR

BARAK Grossberg

Kislev 2025 Tour
Israel - Canada - USA

Chanukah:

יום ראשון - Chabad Flamingo, Canada	יום ראשון - בית חב"ד בית שמש
יום שני - Israeli Chabad center, Texas	יום שני - בית דבקה כפר חב"ד
יום שלישי - JCC Austin Texas	יום שלישי - אוהל תלמידי כפר חב"ד
Sunday - McAllen, Texas	יום רביעי - ארנון מלך
Monday - Toronto, Canada	יום חמישי - בית רבקה כפר חב"ד
Tuesday - Brooklyn, New York	יום שישי - בית חב"ד נפתון
Wednesday - Phoenix, Arizona	יום שבת - בית חב"ד המרכזי רעננה
Thursday - Miami, Florida	יום ראשון - בית חב"ד צרפתים אשקלון
Motsei Shabbat - Catskills, N.Y	יום ראשון - חב"ד רמת עמידר
Sunday - Orlando, Florida	

CONTACT US: +972-54-585-9343

barakgrossberg.com

מעליך עונך והלבש אתך מחלצות,
וישימו הצניף הטור על ראשו; לקב"ה
יש מספיק מלאכים, שהם מסירים את
'הבגדים הצואים' ומלבישים את כל אחד
ואחת מישראל ב'מחלצות' וב'צניף טהור',
ואין זה עניין שלך!

"ועד שהנביא מעיד ואומר 'ראיתי והנה
מנורת זהב פלה', כלומר, כל בני ישראל
הם במעמד ומצב של 'מנורת זהב'! אין
יהודים שהם 'בחוי' (חוץ לכלל ישראל)
חס ושלום, אלא 'מנורת זהב כולה'!"

והרבי מסכם: "מההפטרה הנ"ל למדים
את גודל מעלתו של כל אחד ואחת
מישראל... ומה מובן גודל ההכרת...
להשתדל ככל האפשר שגם הוא יתחיל
להאיר באור תורה של 'נר מצווה ותורה
אור'."

גאולפדיה
מנחם ברוד

אין לקטרג על יהודים

מנורת זהב. הפטרת חנוכה (מזכירה
בדו) מבטאת בדרך נפלאה את מעלתם
של בני ישראל. בשבת חנוכה תשמ"ה
(התוועדות תשמ"ה כרך ב, עמ' 953) אמר
הרבי מליובאוויטש: "בהפטרה מסופר,
שכאשר השטן בא לקטרג על יהודים, אזי
'ויאמר ה' אל השטן, יגער ה' בך השטן:
הייתכן לקטרג על יהודי - הלא זה
אוד מַצֵּל מֵאֵשׁ! ובימינו אלה, לאחר כל
הגזירות וההשמדות וכו' שהיו בדור הזה,
הרי כל אחד ואחת מישראל הוא 'אוד
מוצל מאש'!"

אבל מה התשובה על הטענה שיהודים
אלה לבושים 'בגדים צואים'?! "על זה
אומרים בהמשך ההפטרה - 'ויאמר
אל העמדים לפניו לאמר, הסירו הבגדים
הצואים מעליו, ויאמר אליו ראה העבדתי

אין לך עליה במשכנתא

על העליה במשכנתא

אין לך שליטה

בסיד

על הביטוח יש!

עוברים עכשיו לביטוח משכנתא
בגפן בסד - הזול בכ-50% מהבנק!

לבדיקה מהירה ללא עלות
077.444.7777
basad.co.il

צריך לעשות הכל שיהיה בסדר
גפן בסד
כל השוואה, בעיניך

בריאית | פנסיה | ביטוח חיים | ביטוח נסיעות לחו"ל | משכנתא | דירה | רכב

**מפיצים
באהבה**

אנחנו שלוחים במושבים רינתיה,
מזור ונופך, ובכל שבוע אני מחלק
את העלון בבתי הכנסת בשלושת
המושבים.

את החלוקה אני עושה ברגל.
לפעמים האחים הקטנים שלי
מצטרפים אליי ועוזרים לי.

כשאני מגיע לבית הכנסת אני שמח
לראות שהאנשים מתעניינים ב'שיחת
השבוע', קוראים אותו ולוקחים
אותו הביתה. זה נותן לי להרגיש עד
כמה החלוקה הזאת חשובה לאנשים
ותורמת לאווירת השבת שלהם.

ליק ויספיש
בן 10

תושב רינתיה. לומד בתלמוד
תורה חב"ד באלעד. מחלק
בכל שבוע את 'שיחת השבוע'
בבתי הכנסת במושבים
רינתיה, מזור ונופך

קל ופשוט לקרוא ולהפיץ את 'שיחת השבוע'
סרקו לקריאת העלון או חפשו 'שיחת השבוע לקריאה'
בעלות סמלית תוכלו להזמין מארז עלונים מודפס להפצה, לאיסוף דרך בית חב"ד
המקומי. אתר 'חב"ד ישראל' / זיכוי הרבים > 'עלוני שיחת השבוע להפצה'.

סובלים מאקדמה / פסוריאזיס / גרד שלא עובר / יובש / מחלות עור אחרות?
האם שמעתם על הפטנט הישראלי מייביום?

די לסבול! יש פרוביאוטיקה חדשנית לעור!
שירות לקוחות: 058-5554181 | להזמנות ובאתר: www.mibiome.co.il

חדש! סרום פרוביאוטי סבעי לפנים פורמולה מוגנת בפטנט בינלאומי
המיקרוביום שלך שוב צעיר (נעשיו במחיר השקה לזמן מוגבל. זמין באזור בלבד)

מה עושה את הסרום שלנו ייחודי? • צמצום קמטים • תומך בשיקום המיקרוביום של העור
מעניק לחות ממושכת וגמישות סבעית • נספג במהירות, מתאים גם לעור רגיש • 100% מרכיבים סבעיים, ללא מים או חומרים סינתטיים

לרשימת בתי מרקחת וחנויות טבע ברחבי הארץ: mibiome.co.il/points-of-sale

מעשה שהיה

מנדי שייקביץ

הנאצית מול נרות החנוכה

"אשוויץ אינה רחוקה מכאן!", היו אנשי האס"ס מטיחים שוב ושוב באוזני הבנות, כדי להבהיר להן מה יהיה גורלן אם יעזו לחרוג מהפקודות.

התנאים במחנה ברסלאוו הונדספלד, תחנתה של מחנה הריכוז גרוס-רוזן, היו משופרים יחסית. לקראת סופה של מלחמת העולם השנייה הועסקו בו כאלף נשים במפעלי נשק. המבנים היו חדשים, מיטה לכל אסירה, מזון ושתי שמיכות. ואולם הנשים נדרשו לעבוד שתיים-עשרה שעות בעבודה מפרכת, והרעב, המכות וההשפלות היו חלק בלתי נפרד מהשגרה.

לאה נוימן-וייס הייתה אחת מאותן אסירות. תפקידה היה לחתוך מתכות לחלקים מדויקים. הפיקוח על התוצרת היה הדוק, בכל שעה עגולה. ההרגשה שהיא וחברותיה שותפות לייצור כלי נשק המופנים כנגד בני עמה – הייתה נוראה.

היא וארבע מחברותיה החליטו לחבל בתוצרת המפעל. בעזרת אסירים צרפתים, ששיתפו עימן פעולה, פגמו את תוצרי עבודתן, על אף הסיכון הגדול שהיה כרוך במעשה.

כשקרב ימי החנוכה החליטה לאה שחייבים לחגוג את החג. "צריך לחזק את רוחן של הבנות", חשבה בליבה. "כולנו עייפות ומיואשות, והחג יכול להפיח בנו רוח חדשה".

שבוע לפני החג החלה לפעול. לצורך עבודתה קיבלה פסולת חוטים לניקוי המכונות. היא בחרה חוטי כותנה מתאימים והחביאה אותם תחת המזון שלה. חברה הבחינה במעשיה ותהתה לפשרם, ולאה סיפרה לה על תכניתה להכין חנוכיה, וביקשה ממנה לעזור לה להשיג חמישה תפוחי אדמה לא מבושלים.

חברתה התלהבה מהרעיון והבטיחה לסייע. בתוך זמן קצר היו ברשותן תפוחי האדמה. לאה תכנה כל אחד לשני חצאים, וגילפה בתוכו חלל

קטן. מחוטי הכותנה שזרה פתילים דקים.

באומץ רב גנבה לאה פחית שמן מכונות, ועכשיו כבר היה בידיה כל הציוד הדרוש.

הגיע הערב הראשון של חנוכה. עשרים וארבע הבנות שבחדר ישבו על מיטותיהן והמתינו בדריכות להדלקת החנוכיה. השמועה עברה מפה לאוזן, ובנות מחדרים סמוכים הצטרפו גם הן.

לאה הציבה את תפוח האדמה שנהפך לחנוכיה, ובידיים רועדות הציתה אש ואמרה בקול חנוק את שלוש הברכות. דמעות של עצב ושמחה נמלחו זו בזו. עם ההדלקה פצחו כל הבנות בשירת 'מעוז צור ישועתי', שרובן ידעו על-פה. הדלקת החנוכיה הזכירה לכולן כיצד חגגו את החנוכה בביתן, והדבר ריגש אותן עד מאוד.

דרמה בנר החמישי. "מה קורה פה?!", שאגה השומרת (אילוסטרציה)

בעוד הנרות דולקים
נשמעה השריקה שסימנה
את שעת כיבוי האורות
במחנה. בבת אחת כבתה
כל התאורה, והאור
שבקע מהצריף הסגיר
את המעשה

לאה ראתה את ההשפעה הטובה של הערב על חברותיה, והייתה משוכנעת שעשתה את הדבר הנכון. "גם מחר נדליק נרות", הבטיחה.

במשך ארבעה ערכים הכול עבר כשורה. ואולם בערב החמישי ההדלקה התעכבה מעט, ובעוד הנרות דולקים נשמעה השריקה שסימנה את שעת כיבוי האורות במחנה. בבת אחת כבתה כל התאורה, והאור שבקע מצריפן הסגיר אותן.

השומרת הנאצית מיהרה אל מקור האור. היא הייתה בטוחה שהאסירות מאותנות למטוסי האויב, כדי להפוך את המחנה למטרה. היא פתחה בתנופה את הדלת ונדהמה מהמחזה שנגלה לעיניה. הבנות ישבו על מיטותיהן וכולן שרות יחדיו.

"אכטונג!" (זהירות!), צעקה לאה, אבל בעורקיה קפא הדם. בעיני רוחה ראתה את העונש הצפוי לה, בעוד עשרים וארבעה זוגות עיניים מביטות בה בחרדה.

"מה קורה פה?!", שאגה השומרת.

לאה, שהתאוששה מעט, הגיבה: "גברתי המפקחת, השבוע יש לנו חג לזכר המכבים, גיבורים מעטים שניצחו אויבים רבים".

לימים סיפרה לאה: "באותו רגע לא חשבתי על מה שאמרת לי. גם לא שאפתי להיות גיבורה. ואולם נאלצתי לענות, מפני שהשאלה הופתה אליי. נראה שכעין דיבוק דיבר מתוכי".

לתדהמתן העצומה של הבנות השומרת ההמומה הביטה בהן ובלי לומר מילה נוספת, הסתובבה ויצאה.

הבנות החלו להתאושש מההלם. ראשונה הייתה שרה, חברתה הטובה של לאה, שאמרה לה כי צריך לכבות מהר את הנרות.

"כיביתי את הנרות, החבאתי את תפוחי האדמה והלכתי לישון, אך לא הצלחתי להירדם", סיפרה לאה. "זמן רב עבר עד ששרה פנתה אליי בלחש: 'את ישנה?'. עניתי שלא".

"היא אמרה: 'האם השתגעת עם הנאום הזה שלך?'. השבתי שלא חשבתי כלל על מה שאני מדברת. האם זה סימן שאני כבר לא יכולה לשלוט על עצמי? שאלתי את שרה. היא השיבה שלא, אך הוסיפה ואמרה שהם מכירים אותי וכי בדרך כלל אני חושבת ורק אחר-כך מדברת, ולכן הדבר מדאיג אותה. 'לכי לישון ואל תחשבי על זה', המליצה לי שרה".

בבוקר קרה הלא-ייאמן. אף אחת מהבנות לא נענשה. להפך, השומרת שביקרה בצריף בלילה בחרה בנות מתוך החדר של לאה לסייע בהבאת הארוחה, תפקיד שהעניק בדרך כלל תוספת מזון.

כשלאה חששה לגשת, קראה לה השומרת "בזמן שהוסיפה לי תוספת דייסה", סיפרה לאה, "חשבתי על אותו ליל חנוכה. שוכנעתי שאכן הדבר היה כדאי".

(על-פי עדותה של נוימן-וייס, ב'האישה בשואה')

תוסיפו נשמה יהודית למשחקים שלכם!

ערכות בנייה חדשות, איכותיות ומקוריות, המספרות את הסיפור היהודי. חוויה חינוכית מרתקת, שלא נראתה מאז ימי התנאים!

770

שבת קודש

אבא ואמא של שבת

עגלת הבעל שם טוב

חדש!

להשיג בחנויות המשחקים המובחרות!

www.isratoys.co.il

ישראלטויס

בס"ד

משכנתא לא ממחזרים עד שמבינים כמה כסף הולך לפח

מנקים ריביות מיותרות מקטינים החזרים חודשיים

ממחזרים משכנתא

עם יוסף מנחם משכנתאות

רק ב- 4,300 וחוסכים עשרות עד מאות אלפים

מוצא לזמן מוגבל!

יוסף מנחם 41 שנות ניסיון כבנקאי בכיר לשעבר מומחה שמדבר את השפה הבנקאית עבורכם

מנקים החזרים מיותרים חייגו עכשיו לשיחת ייעוץ ללא עלות: **054-8662-942** הדרדור לממש! המבצע בתוקף לזמן מוגבל!

יוסף מנחם משכנתאות
www.a-menachem.co.il

אסיקים

לפעמים אתה לא באמת רעב, אתה פשוט צמא...

בלבול בין רעב לצמא גורם לנשנוש מיותר וקלוריות עודפות הפתרון: קודם כל לשתות מים. התקדמו לנועם 2 עם טכנולוגיית שבת למהדרין, ותיהנו משפע מים חמים וקרים יותר מים. יותר בריאות. יותר נועם.

מוקד הזמנות: **077-230-4757**

נעם מביית אפיקים שבת

רציתי לשאול

האומנם חסידות חב"ד סבורה שהשכל צריך להוביל את האדם?

חסידות חב"ד (ראשי תיבות חכמה, בינה, דעת) אכן מדגישה מאוד את חשיבות השכל וההבנה בעבודת ה' ובכל דרכי האדם, ואינה מסתפקת ברגש ספונטני ובאמונה פשוטה בלבד.

עיקרון מרכזי בחב"ד קובע ש'המוח שליט על הלב' (ביכולתו של השכל לשלוט על הרגשות). וכמה נקודות בזה:

הבנה והתבוננות כבסיס לרגש: תורת חב"ד מלמדת שרגשות אמיתיים כלפי הבורא (כמו אהבת ה' ויראת שמיים) צריכים לנבוע מתוך התבוננות והבנה שכלית מעמיקה בגדולת ה' ובדרכיו, ולא רק מתוך התעוררות רגשית רגעית.

הנחיית הרגשות: תפקיד השכל לא

רק לעורר רגשות, אלא גם לכוונם ולעדם. לא להיות משועבד לרגשות או לדחפים בלתי-נשלטים, אלא להביא לידי הרמוניה, שבה השכל תופס את 'עמדת הנהג' ומנחה את פעולות הלב.

שימוש בכל הכוחות: האדם מצווה להשתמש בכל כוחותיו לעבודת ה', ובכלל זה השכל שניתן לו. אי-שימוש בשכל להבנת הבורא הוא בבחינת חיסרון בעבודת ה'.

עם זה אי-אפשר לבסס את עבודת ה' על שכל בלבד. ראשית, השכל מוגבל ואינו יכול לתפוס את מלוא המציאות האלוקית. שנית, הסתמכות יתרה על השכל עלולה להוביל לקרירות רגשית. ושלישית, התנהלות שהיא על-פי השכל בלבד תהיה מוגבלת למידת התפיסה וההבנה. לכן נדרש היהודי גם לאמונה פשוטה ולמסירת נפש שלמעלה ממה שהשכל תופס ומבין.

לסיכום, אכן השכל צריך להוביל את האדם, בהיותו כלי מרכזי להבנה ולשליטה על הרגשות והמעשים; אך כל זה לצד ההכרה שהשכל עצמו מוגבל ואינו משקף את מלוא העוצמה שבעבודת הבורא.

הזמנה ומניעה

הלכה למעשה

הרב שמעון גדסי שליח באפקה ת"א, ראש כולל 'שמן למאור'

שאלה: האם מותר להזמין אדם לסעודת שבת בביתי, כשאני יודע שיסרב או שכבר הוזמן למישהו אחר?

תשובה: שאלה זו תלויה מאוד במניע של מציע ההצעה. התורה מספרת על אחי יוסף ש"לא יָכְלוּ דַבְּרוֹ לְשָׁלֹם", ורש"י מפרש שזה שבחם - "שלא דיברו אחת בפה ואחת בלב". חז"ל אמרו שאחד מאלה "שהקב"ה שונאם" הוא "המדבר אחד בפה ואחד בלב".

על האדם להתנהג בדרך של תוכו ככרו, היינו שפיו וליבו שווים, ולהיזהר מלומר אפילו מילה אחת בלשון חלקה ומפתה, מפני שגונב בזה את דעת הבריות. וכן במעשה, שלא יראה עצמו עושה טובה לזולת ובאמת אינו עושה זאת, מפני שגורם שיחזיקו לו טובה בחינם.

לכן אסור לאדם להפציר בחברו לסעוד אצלו, כשיודע שחברו לא יסכים, ואילו

היה יודע שחברו ייענה - לא היה מזמינו, מפני שבהזמנה זו שכנו מחזיק לו טובה בחינם.

ואולם אם הוא נוהג כדרך העולם ומציע לחברו באדיבות פעם או פעמיים לסעוד אצלו, ואינו מפציר בו, אף-על-פי שיודע שחברו לא ייענה - מותר, מפני שזה כבודו שיזמינו אותו לסעודה; ואם יימנע מלעשות זאת, הדבר ייתפס כאי-אכפתיות ממנו או אפילו כביזיון.

כמורכב, אם המזמין עושה זאת כדי לכבד את חברו בעיני הבריות, שירגיש מחוזר ומכובד - מותר. גם אם ההזמנה באה מתוך רצון לפייס חבר הכועס עליו, כדי להרבות שלום ביניהם, אף שהוא יודע שהחבר לא יבוא - מותר להזמינו כדי לפייסו ולהסיר שנאתו.

אם הוא באמת רוצה לארח את חברו, ולכן הוא מפציר בו, גם אם הוא יודע שהחבר לא ייענה - אין בכך גניבת דעת, מכיוון שהוא מעוניין באמת לארחו על שולחנו.

מקורות: פסחים ק"ג ע"ב. חולין פז ע"ב. רמב"ם הל' דעות פ"ב ה"ו. שו"ע חו"מ סי' רכח סעי' וז' ובסמ"ע שם ס"ק ת, ובסי' שפ"ט ס"א. כנה"ג הגה"ט אות יב. שו"ע אדה"ז הל' אונאה וגניבת דעת סעי' יב"ד.

תקציר: סעיד, המוסקניק לשעבר, מופיע כעתונאי המבקש לחקור לעמק את שיטת הכדורים הפורחים. האם כננותיו טהורות?

מִגֵּן דָּוִד אָדָם

הוא להוט מאוד לקדם את התכנית שלו, צינתי לעצמי נקדה שניה ומרתית לענות: "אני בירושלים. אהיה היום בשעה חמש בערב ברחוב פלח הרמון 613 ליד בית הכנסת 'מגן דוד'".

השעה חמש עברה זה כבר. גם חמש וחצי. נשאתי את עיני וקלטתי את צ'קו ממרומי העץ הגבוה, עושה לי סימנים של טלפון. גם ר' יוסף יצחק חלף לו 'לתמו' לידו והפסטר לחישה נכחו: "נו, קדימה, תתקשר אליו!".

על-פי שנים עדים יקום דבר. התקשרתי. "הלו, סעיד!"

יכלתי לשמע את הדם עולה לראש בעבר השני של השיחה. "איפה אתה?!", הצטעק סעיד בכעס. "סכמנו על חמש, ועכשו כבר רבע לשש!"

לא הבנתי כלום. "איפה אני? איפה אתה! אני מחכה פה מחמש!"

"אתה?!", תדהמתו של סעיד היתה אמיתית. "אני נמצא פה ב'מגן דוד אדם' ולא רואה פה אף אחד!"

"איזה 'מגן דוד אדם'?! אמרתי לך 'מגן דוד'! זה שם של בית כנסת ברחוב הרמון!"

נימת קולו של סעיד השתנתה באחת. הוא הבין שטעה. "ואני נמצא מחמש פה ב'מגן דוד אדם' ברחוב הלימון. סליחה! אני עם אוטו, בתוך עשר דקות אני אצלה!"

סימתי את השיחה ובדרך עטו עלי שני שומרי הנאמנים. "נו, מה הוא אמר?"

שתרתי באזניהם את השיחה הקצרה וצ'קו התפרץ: "אתה יודע מה, זה טפש מטפח, הסעיד הזה. אם הוא הצליח להגיע ל'מגן דוד אדם' במקום לכאן, משהו מסוכן לו בראש".

צחקתי בהקלה. תמיד טוב להרגיש שאתה מתמודד מול איש לא-חכם. הרי זו עבודה שמעניקה לך מראש יתרון. אבל ר' יוסף יצחק קלקל לי את מצב הרוח. "צ'קו, צ'קו!", הוא נזף בחביבות בשוטרגו הצעיר. "לעולם אל תזלזל באויב. זו עלולה להיות מתכנת לחסר ערנות. בטח שסעיד טפח מדפלים, זה ידוע לנו עוד מתקופת המוסד. אבל אם אני מסתפל על הטעות שלו מבחינה פסיכולוגית, ואני מנסה לנחש מה גרם לו אי-שם במעמקי מוחו המעקם 'לשמע' משניאור דוקא 'מגן דוד אדם', עוברת לי צמרמרת בגב..."

המשך יבוא

אחרת לעולם לא נוכל לשים עליו יד.

צ'קו הרגיש פנראה מה עובר עלי בלב. האמת, רעדתי מפחד. הוא הניח עלי יד בעידוד. "שניאור, יהיה בסדר! אנחנו נהיה אתה כל הזמן. נכון, אבא?"

ג'קי הביט בבנו בחבה. "מה השאלה!"

עיני הכל נתלו בי. לא היה טעם לדחות את השיחה למועד אחר. לקחתי נשימה עמוקה, קמתי בפיק ברפים ונגשתי אל הטלפון.

"שלום, זה סעיד?"

שקט חשדני השתרר מעבר לקו. "מן הדא?!" - 'שחרר' בסוף סעיד תגובה. אדם ישר לא היה נבהל עד כדי כך, צינתי לעצמי.

"זה אני, הילד ששאלת אותו איך להפעיל את הכדורים הפורחים. חשבת, אולי אתה צריך עזרה..."

"אה... כן, כן! בודאי! יפה מצדך שהתקשרת. אני באמת הייתי רוצה לפגוש אותך בדחיפות. איפה אתה נמצא, אני בא אליך עכשו!"

פְּרָשָׁה מִיּוֹדֵעַ

תְּהִיָּה יוֹסֵף

שאלה: מה פרוש הפסוק "אלה תולדות יעקב - יוסף"?

תשובה: רבי מנחם מענדל מרימנוב מפרש את הפסוק כך: כל יהודי מכנה 'יעקב', והפסוק הזה בא ללמדנו שה'תולדות' של יהודי, עבודת הבורא האמתית שלו, היא 'יוסף' - להוסיף ולעלות. בעבודת הבורא אין לעמד במקום אחד אלא כל הזמן להוסיף, להתקדם מחיל אל חיל.

שאלה: למה כשיוסף ספר את החלום הראשון שלו, התגובה של אחיו היתה - 'וישנאו אותו'; ואלו כשספר את החלום השני, תגובתם היתה 'ויקנאו בו'?

תשובה: האלשיך מסביר, שכאשר האחים שמעו מיוסף את חלומם הראשון, אמרו זה לזה: "אין בחלום הזה ממש. נראה שיוסף הרהר במהלך היום על השאיפות שלו, ולכן חלם על כך בלילה". לכן שנאו אותו, כי חשבו שהוא רוצה למלך עליהם. ואולם בחלום השני יוסף חלם שגם אמו משתתה אליו. חשבו האחים שאין זה הגיוני שיוסף חשב ביום שאמו שכבר נפטרה מזמן, תשתתה לו. מזה נראה שבתלום הזה יש מסר אמיתי מן השמים. עכשו כבר קנאו בו.

שאלה: כאשר יוסף חפש את אחיו, הוא תעה בשדה, ואז 'וימצאנו איש'; ורש"י מסביר שזה היה המלאך גבריאל. מדוע היה צריך במלאך?

תשובה: הרבי מליובאוויטש מסביר, שהמלאך נשלח משמים להזהיר את יוסף מפני אחיו. הוא אמר ליוסף "נסעו מזה", ובזה רמז לו שאחיו "הסיעו עצמם מן האחווה". ואולם יוסף לא חזר בהיתה. הוא היה נחוש למלא בכל מחיר את השליחות שאביו הטיל עליו.

מה רבו מעשיה'ה

צידת שקטה

בלילה, כשהחשך יורד, היא יוצאת במעוף שקט ומתחילה לחפש מזון. האזנים שלה אינן בגובה שונה, ובמבט ראשון זה אולי נראה מוזר, אבל למעשה כל אזור 'מכסה' שטח אחר, וכך התנשמת מאזינה לקולות שמשמיעים מכרסמים קטנים, כמו עכבר שמתרוצץ על האדמה. שימו לב לפנים העגלות של התנשמת הלבנה. הצורה הזאת מעניקה לה מראה כמו של 'צלחת לווין', הקולטת את הרחשים הזעירים ביותר. כך התנשמת יודעת גם באפלה מחלטת היכן בדיוק נמצא הטרף שלה, בלי לראות אותו כלל. כאשר התנשמת מתכוננת להסתער על הטרף היא מפחיתה את מאמץ הנחיתה שלה, כדי להמעיט את רעש הנחיתה ולא לגרם לטרף להבהל ולברוח. היא נוחתת עליו פתאום ולופתת אותו בטפרים המעגלים שברגליה.

התנשמת יכולה לסובב את הראש ב-270 מעלות, שזה יותר מחצי סיבוב ימניה או שמאלה. היא צידת מצלחת כף, שחקלאים משתדלים לגדל תנשמות בשדותיהם, כדי שיחטפו את המכרסמים, וכך לא יצטרכו להשתמש בפרסום רעיל.

החקלאים מעמידים ליד שדותיהם שוככים נוחים בעבור התנשמות, שבהם הצפורים יכולות לבלות בשעות היום וגם לגדל בהם את צאצאיהן. זו עסקה מצלחת לשני הצדדים - החקלאים מקבלים את חסול המזיקים והתנשמות מקבלות בית וקן.

התנשמות הן צוירים חכמים. הן לומדות מהצלחות ומכשלונות, ויודעות להתאים את עצמן לשוניים.

אבל גם התנשמת עלולה להפך לנרדפת, בידי נחשים או עופות דורסים גדולים ממנה. במצבים כאלה היא תברח במהירות של שמונים קילומטרים בשעה, וכעת הצורך גם תנסה להפחיד את התוקף.

פרולוג: הפושל החדש שהגיע לסלונקי והתקבל באהדה עליידי מבגדי העיר, גלה שהנפיל המפרסם שובת מפלאכה והביע את תמיהתו בעוקצנות

הלכה בשבוע

בימי חנכה, משעת השקיעה, אסור לאכול או ללמוד קודם שמדליקים נרות חנכה. ואם ההדלקה התעכבה והגיע זמן תפלת ערבית, יש להתפלל תחלה ערבית ואחר-כך להדליק נרות חנכה.

חיים יהודיים

מנחם כהן

אור חנוכה בשבי הסורי

תעודת זהות: יוסי תור (72), תושב נתניה, בן קיבוץ טירת צבי, נפל בשבי הסורי במלחמת יום הכיפורים. היה בין 53 השבויים הישראליים שסבלו שמונה חודשים של תופת. בהרצאותיו הוא מספר על האמונה והזיכרונות מילדותו, שנתנו לו כוח לשרוד, ובמיוחד על חנוכה בכלא, שהיה בעבורו נס של אור בתוך החושך.

ילדות: נולדתי להורים ניצולי שואה, ממקימי הקיבוץ. גדלתי בבית שחינך לערכי תורה ועבודה, לאהבת ישראל וארץ ישראל.

השבי: הגעתי למוצב החרמון יום לפני פרוץ המלחמה, כמחליף לחייל שיצא לאזכרה. כשהמוצב נפל, הסתתרתי עם חברים שבעה ימים במחילות תת-קרקעיות, מחפש מזון ומים. פנס של חייל סורי האיר עליי כששכבתי תחת המיטה. מבטינו נפגשו. זה היה הרגע המשפיל ביותר בחיי. נלקחתי בשבי, והיו אלה שמונה חודשים של תופת. אבל האמונה שמרה עליי.

חנוכה: בחנוכה, בתנאים לא־תנאים, גילפתי סביבון מסבון, כדי לשמח את החברים בכלא. הוא הזכיר לי את סביבוני העץ שאבא היה מביא לנו בכל שנה. בעיני רוחי ראיתי את החנוכייה בקיבוץ. ריח הלבניות של אימא עלה באפי. הרגשתי לרגע את החום והאור של הבית.

לקום: הסביבון מזכיר לי את הפסוק "שבע ייפול צדיק וקם". אצבעותיי בכלא היו נפוחות מהעינויים, ובכל־זאת ביקשתי ליצור סביבון. בעזרת כפית עץ גילפתי בחתיכת סבון, על חשבון הנקיון שלנו, והפכתי אותו לסביבון קטן. פירורי פיח שגירדתי מקירות השירותים שימשו לי כצבע, ובהם כתבתי את האותיות נ־ג־י־ש (נס גדול יהיה שם). זה היה בעבורנו סמל של תפילה ותקווה.

אור: לימים שחזרתי את הסביבון והוא נראה בתמונה. גם פירורי הפחם שהפכו לדיו היו בעיניי נס קטן והמחשה מרגשת שגם מתוך החושך אפשר ליצור אור. אחרי המהלומה

שמונה חודשים בילה יוסי בכלא הסורי, ושם גילף בחנוכה סביבון מסבון. זיכרונות מהלביבות והחנוכייה מהקיבוץ, וניצחון הרוח שהאיר לו את החושך

למעלה: יוסי תור והסביבון ששוחזר. למטה: תפילה בכתב יד צילום: זו אורן

לתקווה. קריאת שמע בכלא העלתה זיכרונות מאבא, ליד מיטתי בבית הילדים. כתבתי תפילות לחבריי, וראיתי איך הן נותנות כוח לכולם. הצלחתי להגניב מהכלא דף תפילה, שהחבאתי בתוך בגדיי.

צמיחה: אחרי שחרורנו המדינה לא ידעה להתמודד עם השבויים. לא היה מענה נפשי לפוסט־טראומה. בתים התפרקו, לצערנו. מהקושי הגדול צמחתי ברוך השם, וכיום אני יוצר יצירות יודאיקה בידיים שספגו מכות בסוריה. הסורה הבטיח שלא אעשה בהן כלום, אבל בעזרת האמונה גיליתי את כוחות היצירה שבי.

גילוף: הבולטים במגוון המוצרים שאני מייצר הם בתי מגילה מיוחדים וקופסאות מהודרות לאתרוג. יש בהם שילוב של עצים וגילופים, עם נגיעות של כסף ועיטורים עם עבודת אמנות.

ספר: אני מסיים עכשיו כתיבת ספר שעוסק בנושא האמונה. עצם היכולת לקיים מצוות וליצור תפילה מתוך פיח, בתוך תנאי השבי הקשים, כשהחיים היו תלויים על בלימה, אין מרגש מזה.

מהפכה: כתושב שכונת אגמים בנתניה זכיתי להכיר את שליח חב"ד, הרב רפאל לויוב. הוא חולל כאן מהפכה של ממש. במסירות אין־קץ הקים מרכז יהודי, הפתוח לכל יהודי. המרכז נעשה מוקד של תורה, תפילה וחסד, והרים את הרמה היהודית־תורנית בשכונה כולה.

פיוס: הפעם הוכח שסוגיית השבויים והחטופים לא הוזנחה לרגע. נעשו כל המאמצים, והתוצאות מדברות בעד עצמן. בתוך האתגר להשבת החטוף האחרון מוכרחים גם לפתוח במהלך של פיוס כללי, כי המערכה על האחדות הפנימית היא החיונית ביותר.

שספגנו בשמחת תורה לפני שנתיים, כולנו נפלנו, וכעת אנו מתחילים בשיקום.

תפילה: ברגעים הקשים ביותר בצינוק, כשחשבתי שסופי קרוב, נאחזתי בתפילה. הפסוק "ממעמקים קראתיך ה'", מילא אותי רוח חיים. גופי התשוש התחזק והייאוש נהפך

הרשת המשתלמת בישראל עם

כשרויות מהזדרזות

מחסני השוק

מחסני השוק

מבצעים בכל מחיר